

Chcem(e) zorganizovať folklórne podujatie?

Keď je myšlienka, nápad a chuť, všetko ostatné sa dá už hravo zvládnuť ☺. Treba ale mať na pamäti, že niekedy aj vznešené nápady stroskotali na malých nedomyslených maličkostiach. Ich autori sú potom sklamaní a zanevrú na akúkoľvek ďalšiu aktivitu. Neklesajme však na duchu, lebo platí to aj naopak. Teda že aj strieštené, či laciné nápady, ak sa im dá patričná technická zábezpeka dokázať na svoju stranu strhnúť masu a priniesť svojim organizátorom želané úspechy a uznanie.

Nasledujúcich pár riadkov, priatelia, berte iba ako pomôcku, iba ako sumár toho, s čím treba pri organizovaní (akéhokoľvek) podujatia rátať, na čo netreba zabudnúť. Nevymyslel som ale žiadnu „ameriku“. O problematike prezentácie na verejnosti, PR či mediálnej komunikácii, úspešnom organizovaní akcií a pod. existuje kvantum príručiek, ale na druhej strane iba málokto vám konkrétne uvedie, že „koľko presne, kde a načo“. Ja sa chcem podeliť o praktické skúsenosti získané z vlastnej práce, ale i o informácie a poznatky získané z účasti na rôznych iných podujatiach. Majme na pamäti, že všetko čo uvediem, sa bude týkať organizácie folklórneho podujatia – heligonkárskej prehliadky. Nuž teda poďme na to...

Pár základných zásad:

- 1. Vždy je to iba o ľuďoch!** Ak ste dobrá partija a viacerí máte nadšenie zorganizovať podujatie, potom je všetko v najlepšom poriadku. Otvorte oči a triezvo uvažujte! Ak zistíte, že je to iba vaša túžba, tak radšej zabrzdite, kým je ešte čas. Všetko totiž zostane iba na vás a aj z prvotne dobrej myšlienky môže nastať fiasko.
- 2. Nestačí iba vlastné odhodlanie,** získajte si aj miestnych partnerov! I keď ste viacerí posadnutí myšlienkou zorganizovať podujatie, skúste si na svoju stranu získať partnerov, hlavne miestnu samosprávu. Ak starosta, poslanci, pôjdu proti vám, nie je to dobré. Ale ak si ich získate, tak budete mať napr. sálu na podujatie zadarmo a pri troške šťastia možno aj niečo z obecného rozpočtu.
- 3. Nerobte súťaž, ale prehliadku!** Súťaže do folklóru nepatria! Každý hraje, spieva ako vie. Každý vydáva zo seba to, čo v ňom je, ako to cíti, prežíva, preto nerobme medzi ľuďmi rozdiely – nerobme poradia, nekritizujte, nehodnoťme, ale ani príliš nechváľme!
- 4. Určte si najideálnejší termín podujatia!** Prezrite si kalendár iných podujatí, aby nenastala kolízia. Komunikujte s miestnou samosprávou, či neplánujú niečo aj oni, berte do úvahy štátne i cirkevné sviatky. Ak uvažujete zaviesť tradíciu a organizovať podujatie opakované aj v nasledujúce roky, určte si termín nie ako konkrétny dátum, ale ako napr. „prvá sobota v mesiaci, alebo druhá, alebo posledná,“ atď... Vtedy to bude aj v nasledujúce roky vždy presné a jasné! Podujatie robte **v sobotu**. Alebo tak, aby po ňom bol vždy aspoň jeden deň voľný.
- 5. Po podujatí robte spoločné posedenie, pohostenie** účinkujúcich, sponzorov, pozvaných hostí i ostatných priaznivcov folklóru! Neohraničujte čas, kto chce, nech je trebárs i do rána. Rátajte aj s určitou rezervou miest, nikoho nevyhadzujte! Pokiaľ sa nepripletú nejakí bezdomovci, či miestni pijaci s krčmy, dajte každému človeku úctu. Ak sú ľudia slušní a ak nekazia úroveň pohostenia, tak na tých pár porcií jedla, čo dáte navyše nikdy neschudobniete. Nechajte na ľuďoch samých, či majú pocit, že tu patria patria, alebo nie. Ak majú ten pocit, majte ho s nimi aj vy!!!
- 6. Nevyberajte vstupné od ľudí!** Každé eurko je síce dobré, ale aspoň na začiatok zväžte, či je vhodné vypytať od ľudí peniaze. Dnes nik nerád, za nič platí a hlavne nie za to, čo ešte nepozná. Preto neodstrašujte ľudí už teraz v začiatkoch vstupným, lebo hneď si pomyslia, že to robíte pre peniaze. I keď je to nepravda, to ale nikomu nevysvetlíte. Keď už, tak radšej napíšte **DOBROVOLNÉ VSTUPNÉ** a každý kto bude chcieť, tak dá s dobrým úmyslom a ohovárať nebude. A často dobrovoľným vstupným vyberiete viac, než by ste vybrali povinným, hoc i tzv. „symbolickým vstupným“. Tomu verte! – Takí sme my, ľudia...
- 7. Ku všetkým peniazom sa správajte ako ku svojim vlastným!** Či budete mať peniaze od sponzorov, či grant v rámci nejakého projektu, či zo svojej peňaženky, ku všetkým sa správajte ako ku vlastným. Špekulujte, točte, kombinujte, aby ste z nich mali, čo najväčší efekt! A podľa možnosti, aj ku sponzorom sa správajte rovnako. Je jedno, kto koľko, alebo čo, dal. Dal vám, a preto si to vážte !!! Na budúce nemusí dať nič,.... alebo možno dá omnoho viac,.... ☺

Z čoho sa skladá rozpočet?

Nižšie sa pokúsim uviesť reálny rozpočet na jedno podujatie. Uvediem aj konkrétne ceny za jednotlivé položky. Ceny budú oficiálne, keď sa vám podarí niečo vybaviť po kamarátsky lacnejšie, alebo sponzorsky, je to iba vaše plus ☺ . A ešte jedna dôležitá poznámka: Ak budete žiadať nejaký finančný príspevok z nejakých verejných zdrojov, teda z takých, kde potom budete musieť robiť vyúčtovanie, pozor, na niektoré položky, kde sa to administratívne veľmi náročne vykazuje. Takou je hlavne „cestovné“. Nad ňou striktnie bdie litera zákona, jednak ako sa má cestovné zúčtovať a vykazovať, ale aj komu je to možné, v akých prípadoch a kedy.

Nebudem to teraz všetko vysvetľovať, nechcem ani nabádať na nejaké nekalé obchádzanie predpisov, chcem iba upozorniť na to, aby ste sa zbytočne nazaplietli do účtovno-byrokratických sietí. Lebo napr. cestovné nie je to isté ako prepravné,... plat nie je to isté ako mzda,... odmena nie je to isté ako honorár,... atď, atď... V projektoch, grantoch, dotáciách sa to všetko prísne rozlišuje a výsledkom často je neuznanie výdavku a vracanie peňazí ☹. (Ktoré položky sú rizikové upozorním nižšie ☺)

Pri tvorbe rozpočtu treba mať na zreteli nasledujúci fakt:

- 1. Podujatie robíme pre ľudí, verejnosť, nie pre seba!**
- 2. Všetkých účinkujúcich si treba náležito uctiť!** Za svoje vystúpenie neberú žiadne peniaze, preto ich aspoň pohostíte a podľa možnosti (ak sa dá) prispějete im na ich výdavky spojené s účasťou na podujatí. A aj drobný suvenírik, pozornosť, darček vždy poteší ako spomienka, že boli u vás.
- 3. Vážte si aj ostatných svojich „spolupracovníkov“**, ktorí sa s vami podieľajú na príprave a realizácii podujatia! Ľudský rozmer nepodceňujte na žiadnej úrovni a v žiadnej etape realizácie. Vždy je to všetko iba o ľuďoch a ľudskom úsilí!!! A zabudnite na to, že na podujatí „niečo trhnete“. **Na tom našom amatérskom neprofesionálnom folklóre ešte nikto nezbohatol!!!** ☺

Takže tu je reálny rozpočet:

(uvažuje sa s cca 60 účinkujúcimi + cca 20 osôb technicky obslužný personál (včítane rezervy))

Položka	Spolu
Upomienkové predmety 5 €/osoba x 80 osôb	400 €
Plagáty - min. veľkosť A ₃ , resp. B ₃ . Lepšia je väčšia veľkosť (cca A ₂ , B ₂), ale potom sú už väčšie výdavky na tlač. 80€/graficky návrh, sadzba, zalomenie + 120€/tlač 60 ks plagátov + + 60€/tlač, laminovanie 60 ks upomienkových listov	240 €
Cestovné - pozor, RIZIKOVÁ POLOŽKA! Ak nemusíte, tak do rozpočtov oficiálnych projektov ju nedávajte. Komplikovane sa vyúčtováva! Je nepísaným pravidlom, že účinkujúcim sa prispieva na PHL (benzín/naftu). Cestovné preto najradšej riešte z „voľných“ peňazí. Stanovte si nejakú priemernú spotrebu vozidla, napr. 6l/100km. Benzín dnes stojí zhruba toľko čo nafta, takže je to jedno a vypočítajte si sumu náhrady za jeden kilometer a s ňou jednotne prepočítavajte všetkým účastníkom, bez ohľadu na to aké auto má a hotovo! ☺. Veľmi záleží odkiaľ budete mať účinkujúcich, ale tak či tak, cestovné je najväčšou položkou. Ak chcete mať zastúpenie hráčov aj z iných Slovenských regiónov tak zo skúsenosti poviem, že je treba rátať min. cca 800 – 1000 €	800 €
Prenájom kultúrneho domu (včítane energií)	200 €
Strava pre účinkujúcich a obslužný personál 6 €/osoba x 80 osôb	480 €

Občerstvenie (káva, minerálky, alkohol – jasné, že alkohol sa nesmie nikde na papieroch oficiálne uvádzať ☺)	300 €
Ubytovanie pre niektorých vzdialenejších účinkujúcich 12 €/osoba/noc x 25 osôb	300 €
Prenájom ozvučovacej techniky 200 €/podujatie	200 €
Odmeny pre obsluhujúci personál, moderátorku, osvetľovačov, zvukára Dúfajte, že si nikto z nich nič nezapýta! ☺	0 €
SPOLU	2920 €

Možno veľká suma, možno malá? Chcem podotknúť, že tu som ani vôbec neuvádzal ešte ďalšie možné výdavky, ktoré je treba vynaložiť, napr. telefónne, poštovné,... ďalej, že koľko úsilia, či peňazí musia ešte vynaložiť organizátori zo svojich (cestovné, čas, či iné...) . Pravda, niečo sa dá získať aj od sponzorov, ale povedzme si rovno: doba je zlá. Nejakým darčekom do tomboly, možno nejakým mäsom do guláša,... vám prispajú, ale aby vám priamo niekto dal hotové peniaze,... tak toto je dosť ťažké (aspoň v našom regióne). Sme doslova odkázaní na peniaze z vlastných vrecák a na príspevok samosprávy i keď vieme, že ona má i tak dosť vlastných problémov.

Niekoľko môže namietat, že niektoré položky by mohli byť menšie, napr. že taký alkohol nemá čo na podujatí byť.... OK, beriem,.... ale hneď jedným dychom poviem, že keby mal rozpočet naozaj byť poctivý a férový ku každému,... ku každej položke skutočne a podľa predpisov ako by to malo byť,... tak garantujem, že je určite o polovicu väčší než je to tam teraz!!!

Všetkých pozdravuje Peter Seman ☺